

Nacrt

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

IZVJEŠĆE O PROVEDBI
OPERATIVNOG PLANA ZA SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
ZA 2007. godinu

Zagreb, 2008.

1. UVOD

Sukladno Odluci o osnivanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima obveza je Odbora o svom radu te provedbi nacionalnih dokumenata vezanih uz aktivnosti suzbijanja trgovanja ljudima izvješćivati Vladu Republike Hrvatske.

Završetak 2007. godine predstavlja kraj provedbe trećeg od ukupno četiri operativna plana koji su doneseni temeljem Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. godine. Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godini nastavak je sveobuhvatne nadogradnje već postojećeg sustava suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj i to kroz sva relevantna područja:

- Zakonodavni okvir,
- Identifikacija žrtve, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima,
- Pomoć i zaštita žrtava,
- Prevencija,
- Obrazovanje ciljanih skupina,
- Međunarodna suradnja i
- Koordinacija aktivnosti.

Temelji sustava kojeg nastojimo uspostaviti otvoreni su za svrsishodno prilagođavanje novonastalim potrebama i trendovima u navedenom području. U tu svrhu su Vlada Republike Hrvatske i Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima tijekom 2007. godine u području suzbijanja trgovanja ljudima poduzeli su brojne aktivnosti.

Istekom razdoblja primjene Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu sva su tijela zadužena za provedbu aktivnosti u potpunosti sudjelovala u njegovu ostvarenju.

U nastavku teksta slijedi izvješće o provedbi Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu.

2. ZAKONSKI OKVIR

Programski cilj:

Unaprijediti propise u svrhu učinkovitije zaštite žrtve te otkrivanja, procesuiranja i odgovarajućeg sankcioniranja počinitelja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima.

Sukladno mjerama i aktivnostima zacrtanim Operativnim planom u svrhu postizanja navedenog programskog cilja, tijekom 2007. godine proveden je niz aktivnosti s ciljem unaprjeđenja zakonodavnog okvira vezanog uz suzbijanje trgovanja ljudima.

Zakon o strancima:

Tijekom 2007. godine Hrvatski sabor usvojio je novi Zakon o strancima (Narodne novine, broj 79/07). Dio odredaba zakona odnosi se na odobravanje boravka iz humanitarnih razloga te je propisano da se privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrava strancu u sljedećim slučajevima:

1. ako ima status žrtve trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva),
2. ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,
3. iz drugih opravdanih razloga humanitarne prirode.

Odredbama članaka 68. do 75. uređen je postupak identifikacije, prava i obveze žrtava te postupak povratka žrtava trgovanja ljudima u zemlju podrijetla. Novi Zakon o strancima u potpunosti je usklađen sa standardima Europske unije. Zakon između ostaloga regulira i uvjete za stjecanje statusa žrtve trgovanja ljudima.

Zakon o potvrđivanju Konvencije VE o suzbijanju trgovanja ljudima

Konvencija je nastajala u okviru Vijeća Europe i detaljno definira cijeli niz mjera usmjerenih na zaštitu i promicanje prava žrtava trgovanja ljudima, uvažavajući pri tome posebnosti koje donosi njihova dob i spol. Za napomenuti je da je njeno potvrđivanje predstavljalo i jednu od mjera čija je provedba predviđena Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima kojeg je prihvatila Vlada Republike Hrvatske.

Kako je hrvatski sustav suzbijanja trgovanja ljudima usklađen sa standardima propisanim Konvencijom Vijeća Europe, sam postupak potvrđivanja navedene Konvencije sukladno Zakonu o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine», br. 28/96) predstavljao je dio zakonodavne rutine u Republici Hrvatskoj.

Prigodom donošenja odluke o njenom potvrđivanju vodilo se računa i o aktivnostima Europske unije čiji je Parlament 17. veljače 2006. usvojio Rezoluciju o trgovanju ženama i djecom (2004/2216(INI)) kojom poziva zemlje članice na potpisivanje i potvrđivanje Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima. Konačni prijedlog Zakona o potvrđivanju Konvencije VE o suzbijanju trgovanja ljudima upućen je Saboru Republike Hrvatske koji ga je usvojio 21. lipnja 2007. godine. Objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori broj 7/07.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 79/07) izrijekom su obuhvaćene žrtve trgovanja ljudima kojima je omogućeno osiguravanje privremenog smještaja kao oblika skrbi izvan vlastite obitelji. Žrtve trgovanja ljudima sukladno navedenim izmjenama i dopunama Zakona mogu biti smještene u domu socijalne skrbi čiji je osnivač RH.

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2008. godinu:

Tijekom 2007. godine Nacionalni odbor je izradio, a Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 7. prosinca 2007. godine donijela Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2008. godinu.

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2008. godinu kroz njime predviđene mjere i aktivnosti predstavlja daljnje unapređenje cjelovitog sustava. Kroz zadana poglavlja (Zakonodavni okvir, Identifikacija žrtava, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Pomoć i zaštita žrtava, Prevencija, Obrazovanje, Međunarodna suradnja i Koordinacija aktivnosti) stvaraju se pretpostavke za još učinkovitiju zaštitu žrtava trgovanja ljudima te bolju suradnju tijela nadležnih za identificiranje i progon počinitelja kaznenih djela u svezi s trgovanjem ljudima. U provedbu svih Operativnim planom predviđenih aktivnosti uključene su i organizacije civilnog društva s kojima zajednički gradimo cjeloviti sustav suzbijanja trgovanja ljudima.

Protokol za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima:

Radna skupina predstavnika resornih tijela nadležnih za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima, te za pomoć i zaštitu žrtava i organizacija civilnog društva zaduženih za skrb o žrtvama, izradila je prijedlog novog, sveobuhvatnog Protokola za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima. Protokol je usklađen s odredbama Zakona o strancima. Protokol će biti upućen Vladi Republike Hrvatske radi njegova donošenja.

Usklađivanje s pravnom stečevinom EU:

Radi uskladbe hrvatskog zakonodavstva sa pravnom stečevinom EU te prikazom napretka u odnosu na proteklo razdoblje, tijekom rujna 2007. godine u Bruxellesu, Belgija, održan je sastanak Pododbora za pravosuđe i unutarnje poslove, a u kojem su kao članovi hrvatske Radne skupine aktivno sudjelovali i predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova. Spomenuti sastanak Pododbora obuhvatio je i područje prikaza uskladbe hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije koje se odnosi na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima. Po održanom sastanku, a na osnovu mišljenja stručnjaka Europske Komisije, može se zaključiti da je Republika Hrvatska svoje nacionalno zakonodavstvo vezano za područje suzbijanja trgovanja ljudima uskladila s pravnom stečevinom Europske unije.

3. IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA, OTKRIVANJE, PROCESUIRANJE I SANKCIONIRANJE POČINITELJA KAZNENOG DIJELA TRGOVANJA LJUDIMA

Programski ciljevi:

- 1. Unaprijediti i poboljšati postupke identifikacije žrtava trgovanja ljudima**
- 2. Unaprijediti i poboljšati postupke otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima**
- 3. Razvijati međusobnu suradnju tijela nadležnih za otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima**
- 4. Razvijati međunarodnu suradnju u području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima**

U svrhu ispunjavanja navedenih programskih ciljeva zacrtanih Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu, a koji se odnose na unaprjeđivanje i poboljšanje postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima te kaznenog progona počinitelja kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima, tijekom 2007. godine ističu se niže navedene aktivnosti nadležnih državnih tijela:

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Od početka uspostave nacionalnog referalnog sustava, od 2002. godine do danas, identificirano je ukupno 69 žrtava trgovanja ljudima, od čega tijekom 2007. godine 15 žrtava trgovanja ljudima (9 državljan RH, 3 državljanke Srbije i 2 državljan BiH, 1 državljanica Moldavije). Svim identificiranim žrtvama je putem organizacija civilnog društva i sustava socijalne skrbi pružen cjelokupni program pomoći i zaštite što uključuje siguran smještaj, pravnu, medicinsku i psihološku pomoć, socijalnu potporu, reguliranje statusa privremenog boravka te organiziranje sigurnog povratka u zemlju porijekla.

Tijekom 2007. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova je otkrilo i nadležnom državnom odvjetništvu prijavilo 9 kaznenih djela „Trgovanje ljudima i ropstvo“. Za naglasiti je da je Ministarstvo u svezi spomenutih slučajeva trgovanja ljudima u 2007. godini otkrilo i prijavilo nadležnim državnim odvjetništvima 20 počinitelja ovog i s trgovanjem ljudima povezanih kaznenih djela te su svi počinitelji uhićeni i privedeni nadležnim pravosudnim tijelima.

U nastavku slijedi detaljan prikaz broja otkrivenih i prijavljenih slučajeva u svezi trgovanja ljudima evidentiranih tijekom 2007. godine, i to:

- Dana 16. veljače 2007. godine policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu kaznenu prijavu protiv jedne osobe (državljanin Republike Hrvatske) zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo opisano u članku 175. Kaznenog zakona («Trgovanje ljudima i ropstvo») na štetu muške osobe (državljanina Bosne i Hercegovine, rođen 1940. godine) Počinitelj je žrtvi bio poznat od ranije te je žrtvu fizički zlostavljao od 1991. do početka 2007. godine i pritom ju prisiljavao na fizički rad. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i ropstva identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Hrvatskog Crvenog križa. Za istaknuti je da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtve te da se radi o tzv.

klasičnom obliku uspostave ropstvu sličnog odnosa od strane počinitelja, koji je dugotrajnim zastrašivanjem i fizičkim nasiljem prisiljavao žrtvu na prisilan rad.

- Dana 06. ožujka 2007. godine policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu kaznenu prijavu protiv 4 osobe (2 državljanina RH, 1 državljanin BiH, 1 osoba ženskog spola bez državljanstva) zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela opisanog u članku 175. Kaznenog zakona («Trgovanje ljudima i ropstvo») na štetu jedne osobe (državljanke Republike Hrvatske, rođene 1981. godine). Počinitelji su silom oštećenu odveli u Španjolsku kako bi ju u cilju naplate ranijeg duga podvodili, što je trajalo od listopada do studenog 2006. godine. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i ropstva identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Hrvatskog Crvenog križa. U ovom se slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja porijekla, dok je Španjolska zemlja odredišta gdje je nad žrtvom i uspostavljena seksualna eksploatacija.

- Dana 08. ožujka 2007. godine policijski službenici PU koprivničko-križevačke u suradnji s Upravom kriminalističke policije MUP-a i USKOK-om Zagreb dovršili su kriminalističku obradu nad 5 hrvatskih državljana za koje postoji osnovana sumnja da su u sastavu grupe počinili kazneno djelo „Trgovanje ljudima i ropstvo“ opisano u članku 175. stavak 3. Kaznenog Zakona na štetu 9 osoba:

- državljanka RH, rođena 1987. godine;
- državljanka RH, rođena 1986. godine;
- državljanka RH rođena 1981. godine;
- državljanka Srbije rođena 1986. godine;
- državljanka Srbije rođena 1984. godine;
- državljanka RH rođena 1971. godine;
- državljanka RH rođena 1979. godine;
- državljanka RH rođena 1984. godine i
- državljanka RH rođena 1985. godine.

Provedbom ove operativne akcije utvrđeno je da su se više hrvatskih državljana na području Republike Hrvatske i Švicarske povezali s ciljem vrbovanja osoba ženskog spola iz Republike Hrvatske za odlazak u Švicarsku, gdje im je na prijevaran način obećano zaposlenje, a dolaskom u Švicarsku nad istima je uspostavljeno kontinuirano seksualno iskorištavanje, prisiljavanje na prostituciju te im je uporabom sile i prijetnje ograničena i onemogućena sloboda kretanja i uspostavljen ropski odnos. Zajedničkom provedbom policijskih izvida od strane hrvatske i švicarske policije, utvrđeno je da su počinitelji ove inkriminirane aktivnosti putem obmane te dugotrajnog tjelesnog i psihičkog zlostavljanja u vremenskom razdoblju od 2002. do 2007. godine, držali oštećene zatočene u jednoj stambenoj zgradi u Švicarskoj, kojom prilikom su ih u više navrata silovali, prisiljavali na pružanje seksualnih usluga drugim nepoznatim muškarcima te ih ujedno prisiljavali i na sudjelovanje u vršenju drugih kaznenih djela. Naime, jedna od zatočenih djevojaka uporabom sile i prijetnje, bila je prisiljavana i na tzv. izviđanje situacije tijekom planiranja razbojništva od strane osoba koje su je držali u zatočeništvu i to na način da joj je naloženo da mora motriti zgradu jedne banke u Švicarskoj te dojavljivati kada će izaći službenica banke s novcima. U okviru provedbe ove zajedničke operativne akcije izvršeni su brojni policijskih izvidi, a što je u konačnici doprinijelo otkrivanju razbojništva nad novčarskom ustanovom u Švicarskoj i pronalasku otuđenog novca, identifikaciji i otkrivanju počinitelja kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima i drugih inkriminiranih aktivnosti, kao i identifikaciji žrtava ovih kaznenih

djela kojima je odmah pružena pomoć i zaštita. S tim u svezi nadležna policijska tijela u Švicarskoj otkrila su i prijavila nadležnom državnom odvjetništvu u Švicarskoj 4 hrvatska državljanina, zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršili više kaznenih djela trgovanja ljudima, silovanja, prisiljavanja na prostituciju, teških tjelesnih ozljeda te razbojništva. Slijedom navedenog, dana 08. ožujka 2007. godine policijski službenici PU koprivničko-križevačke podnijeli su Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta u Zagrebu kaznenu prijavu protiv 5 osoba zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela „Trgovanje ljudima i ropstvo“. Time je presječen i onemogućen ovaj lanac trgovanja ljudima na relaciji Republika Hrvatska i Švicarska, a pronađenim i identificiranim žrtvama je, sukladno nacionalnom programu za suzbijanje trgovanja ljudima, putem nevladinih organizacija iz Republike Hrvatske (NVO „Rosa“ iz Zagreba i Hrvatski Crveni križ), iniciran program pomoći i zaštite. U ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje se kao zemlja porijekla, dok je Švicarska, gdje je nad žrtvama uspostavljena seksualna eksploatacija, zemlja odredišta.

- Dana 08. lipnja 2007. godine policijski službenici PU osječko - baranjske podnijeli su Općinskom državnom odvjetništvu u Osijeku kaznenu prijavu protiv jedne osobe (državljanin Republike Hrvatske) zbog postojanja osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo opisano u članku 175. Kaznenog zakona («Trgovanje ljudima i ropstvo») na štetu jedne osobe (muškarac, državljanin Republike Hrvatske, rođen 1978. godine). Počinitelj je žrtvi bio poznat od ranije i vrbovao ju je putem potpune prijevare o dobro plaćenom poslu, da bi ju potom dugotrajnim zastrašivanjem i fizičkim nasiljem držao u ropskom odnosu od 2005. godine i prisiljavao na radnu eksploataciju. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i ropstva identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Hrvatskog Crvenog križa. U ovom se slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtve a radi o tzv. klasičnom obliku uspostave ropstvu sličnog odnosa od strane počinitelja, koji je dugotrajnim zastrašivanjem i fizičkim nasiljem prisiljavao žrtvu na prisilan rad.

- Dana 25. lipnja 2007. godine policijski službenici PU međimurske podnijeli su Županijskom državnom odvjetništvu za mladež u Čakovcu kaznenu prijavu protiv 3 državljana RH, zbog osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo opisano u čl.175. Kaznenog zakona «Trgovanje ljudima i ropstvo» na štetu jedne maloljetne ženske osobe (državljanica BiH, rođena 1994.godine). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i kaznenopravnoj zaštiti djece i maloljetnika, identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Seksualna eksploatacija nad žrtvom u Republici Hrvatskoj trajala je od početka mjeseca ožujka do lipnja 2007. godine, a kazneno djelo sadrži element kupnje s ciljem sklapanja braka, element korištenja tuđe originalne isprave te element oduzimanja slobode kretanja žrtve, njenog fizičkog i psihičkog zlostavljanja te prisiljavanja na spolni odnošaj u cilju začeca djeteta. U ovom slučaju Republika Hrvatska se pojavljuje kao zemlja odredišta, dok je BiH zemlja porijekla.

- Zbog osnovane sumnje da su počinili 2 kaznena djela «Trgovanja ljudima i ropstvo» iz čl. 175. st. 1. Kaznenog zakona na štetu dvije osobe, policijski službenici PU vukovarsko-srijemske podnijeli su dana 13. prosinca 2007. godine kaznene prijave Općinskom državnom odvjetništvu u Županji protiv dva državljana RH (rođ. 1961. i 1969. godine). Za naglasiti je da je u oba slučaja trgovanja ljudima identificiranim žrtvama (državljanica Srbije- rođena 1982. godine, te državljanica Moldavije - rođena 1981.) odmah u okviru nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima pružena pomoć i zaštita, pri čemu je uspostavljena uspješna partnerska suradnja sa misijom Međunarodne organizacije za migracije iz RH i Hrvatskim Crvenim križem te suradnja sa nevladinom organizacijom „Atina“ iz Srbije, a koji su

omogućili organiziranje daljnjeg programa pomoći i zaštite identificiranim žrtvama trgovanja ljudima.

Iz svega navedenog proizlaze zbirni podaci za 2007. godinu:

- 15 žrtava trgovanja ljudima (9 RH, 3 Srbije, 2 BiH, 1 Moldavije)
od toga su 2 osobe muškog spola i 1 maloljetna osoba ženskog spola;
- 9 otkrivenih i prijavljenih kaznenih djela «Trgovanje ljudima i ropstvo»;
- 20 otkrivenih i procesuiranih počinitelja kaznenih djela «Trgovanja ljudima i ropstvo» (16 RH, 3 BiH i jedna osoba bez državljanstva).

U cilju osnaživanja kapaciteta policije na području otkrivanja i suzbijanja trgovanja ljudima kao oblika transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, Ministarstvo je intenziviralo suradnju s policijama drugih zemalja, pri čemu se posebice ističe suradnja s policijom Republike Slovenije koja je rezultirala održanim radnim susretom u Republici Sloveniji, realiziranom u vremenu od 19. do 21. ožujka 2007. godine, a na kojem su sudjelovali svi nadležni policijski službenici određeni za praćenje problematike trgovanja ljudima u obje zemlje te predstavnici organizacija civilnog društva

U cilju realizacije mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu pod nazivom „Osnaživanje suradnje s organizacijama civilnog društva u vezi s aktivnostima u području suzbijanja trgovanja ljudima“, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2007. godine nastavilo intenzivnu suradnju s organizacijama civilnog društva koje operativno rade na SOS telefonu (NVO „Rosa“, NVO „Organizacija za integritet i prosperitet Split“ te NVO „Udruga žena Vukovar“). Za napomenuti je da su predstavnice tih nevladinih organizacija u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s policijskim službenikom Ministarstva unutarnjih poslova nadležnim za rješavanje problematike u svezi suzbijanja trgovanja ljudima. Tijekom 2007. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova je temeljem dostavljenih saznanja putem SOS linije postupalo prema 12 zaprimljenih dojava, što je u konačnici rezultiralo otkrivanjem i prijavljivanjem jednog kaznenog djela „Podvođenje“ opisanog u članku 195. Kaznenog zakona, te jednog kaznenog djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe“, opisanog u članku 213. spomenutog Zakona.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Vežano za identifikaciju žrtava te otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nastavilo je i tijekom 2007. kontinuirano pratiti tijek kaznenih postupaka u slučajevima u kojima je od strane Ministarstva unutarnjih poslova dostavljen podatak da je u tom slučaju identificirana žrtva trgovanja ljudima. Praćenje tijeka kaznenog postupka vrši se bez obzira da li je u konkretnom slučaju kaznena prijava podnijeta zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela trgovanja ljudima i ropstva iz članka 175. Kaznenog zakona ili nekog drugog s time povezanog kaznenog djela.

Predstavnik Državnog odvjetništva Republike Hrvatske redovito informira nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima o statističkim podacima vezanim za kazneni progon počinitelja kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima.

Tijekom 2007. godine provedena je istraga u odnosu na 20 počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima dok je presuda donesena u odnosu na 10 počinitelja.

Za naglasiti je i činjenica da je nastavljena pojačana suradnja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske s Ministarstvom unutarnjih poslova u radu na konkretnim predmetima u svezi trgovanja ljudima. Poboljšana suradnja očituje se kroz neposrednu suradnju policijskih službenika koji se bave suzbijanjem kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima sa zamjenicima državnih odvjetnika koji su radili na određenim predmetima.

Ured za ljudska prava:

Sukladno svojim obvezama Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske vodi objedinjenu evidenciju žrtava trgovanja ljudima po dobi, spolu, zemlji podrijetla i ostalim relevantnim podacima. Ujedno, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova i Državnim odvjetništvom prati evidencije postupaka protiv počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima.

BROJ IDENTIFICIRANIH ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	UKUPNO
Državljeni Republike Hrvatske	2	2	6	3	3	9	25*
Državljeni Bosne i Hercegovine	0	1	2	1	1	2	7
Državljeni Bugarske				1	3		4
Državljeni Kameruna	0	1	0				1
Državljeni Maroka	0	0	1				1
Državljeni Moldove	3	1	2			1	7
Državljeni Rumunjske	0	0	3	1	1		5
Državljeni Ruske Federacije	0	1	0				1
Državljeni Slovačke	0	1	0				1
Državljeni							

* Veliki dio žrtava državljana RH su žrtve tzv. unutarnjeg traffickinga

Srbije i Crne Gore	0	1	3		1 [♦]	3	8
Državljeni Ukrajine	2	0	2		3		7
Državljeni Albanije					1		1
Bez državljanstva	1	0	0				1
UKUPNO	8	8	19	6	13	15	69

Nadalje, u svrhu podizanja učinkovitosti sustava identifikacije žrtava te otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske nastavio je i tijekom 2007. godine, suradnju s nevladinim udrugama koje operativno rukovode za korisnike besplatnim SOS telefon. Troškove telefonskih impulsa i troškove promjena vremenskog usmjeravanja na tri udruge i tijekom 2007. godine podmirivao je Ured.

Organizacije civilnog društva:

Organizacije civilnog društva nastavile su operativno raditi na za korisnike besplatnoj telefonskoj SOS liniji za suzbijanje trgovanja ljudima **0800 7799 SOS**. Tijekom 2007. godine zaprimljeno je ukupno 4.165 poziva. Od navedenog broja 16 otpada na konkretne prijave slučajeva trgovanja ljudima, vezano uz 563 poziva pružene su informacije na temu trgovanja ljudima, 28 poziva bilo je od strane medija.

U okviru aktivnosti u Mobilnom timu s četiri žrtve trgovanja ženama koje je identificirala policija obavljen je inicijalni intervju u svrhu procjene njihovih potreba. Od njih četiri, dvije su prihvatile program podrške i izrađeni su individualni planovi, dok su dvije takvu podršku odbile.

U sve aktivnosti koje se odnose kako na uspostavu sustava suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj tako i na njegovu primjenu u praksi, uključene su i organizacije civilnog društva. U tom smislu je, u prosincu 2007. godine potpisan i Sporazum o suradnji između Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske i Mreže organizacija civilnog društva PETRA.

♦ U trenutku identifikacije žrtve još naziv države je bio Srbija i Crna Gora

4. POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTAVA

Programski ciljevi:

- 1. Primjenom sveobuhvatnog pristupa žrtvi trgovanja ljudima i sličnih kaznenih djela osigurati pomoć, zaštitu i sigurnost žrtvama trgovanja ljudima.**
- 2. Omogućiti oporavak, povratak, integraciju odnosno reintegraciju žrtava trgovanja ljudima.**
- 3. Osigurati zaštitu tajnosti osobnih podataka žrtava trgovanja ljudima.**
- 4. Poboljšati oblike zaštite i pomoći hrvatskim državljanima identificiranim kao žrtve trgovanja ljudima**

Vezano uz identifikaciju te pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima, tijekom 2007. godine poduzete su brojne aktivnosti vezano uz poboljšanje funkcioniranja cjelovitog sustava. U provedbi navedenih aktivnosti aktivno su sudjelovala sva nadležna tijela državne uprave uz partnerski odnos i blisku suradnju s organizacijama civilnog društva.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

Ministarstvo je i tijekom 2007. godine osiguralo kontinuitet rada oba službena skloništa za žrtve trgovanja ljudima te nastavilo financirati njihov rad. U tu svrhu sklopljen je i ugovor s organizacijama civilnog društva koje neposredno rade u skloništima.

Kako je obveza Ministarstva bilo i iznalaženje novog prostora za sklonište za odrasle žrtve trgovanja ljudima te njegovo uređenje i opremanje ugovor o vođenju skloništa za odrasle žrtve sklopljen je i s Hrvatskih Crvenim križem. Navedeno sklonište organizirano je u prostoru Hrvatskog Crvenog križa, a troškove pokriva Ministarstvo.

Nadalje, tijekom rada sa konkretnim žrtvama Ministarstvo je financijski podržalo alternativne oblike smještaja onih žrtava koje su se vratile u Republiku Hrvatsku a nisu se mogle ili željele vratiti u svoju obitelj. Alternativni smještaj organizira se sukladno potrebama svake pojedine žrtve, a sukladno odredbama propisa iz sustava socijalne skrbi. Alternativni smještaj financira se iz redovitih sredstava osiguranih za rad Ministarstva.

Kao i prijašnjih godina Ministarstvo je skrbrilo i o zdravstvenoj zaštiti žrtava identificiranih tijekom 2007.

Ured za ljudska prava:

Ured za ljudska prava je, kroz rad Nacionalnog odbora te posebice kroz sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, uključen u cjelokupni program pomoći i zaštite svake pojedine žrtve trgovanja ljudima. Nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima kao voditelj Operativnog tima uključen i u rješavanje konkretnih problema koji se javljaju u svakom pojedinom novoidentificiranom slučaju trgovanja ljudima te u suradnji sa nadležnim tijelima odnosno drugim članovima Operativnog tima razmatra mogućnosti daljnjih postupanja vezano uz svaku žrtvu pojedinačno. Upravo kroz rad nacionalnog koordinatora i Operativnog tima u svim slučajevima trgovanja ljudima identificiranim tijekom 2007. godine koordiniran je rad svih sudionika uključenih u program pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima. Nacionalni koordinator osobno je rješavao probleme koji su se javljali u konkretnim programima pomoći i zaštite svake pojedine žrtve a koji su po prirodi stvari iskakali izvan okvira standardnog paketa pomoći i zaštite. Nadalje,

svojim je aktivnostima i angažmanom rješavao one probleme koji do trenutka pojave nisu bili obuhvaćeni nacionalnim sustavom suzbijanja trgovanja ljudima.

U okviru natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2007. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske kao jedan od prioriteta natječaja su određeni i projekti integracije i reintegracije žrtava trgovanja ljudima. U navedenom prioritetu financirano je ukupno 3 projekta sa sredstvima u visini 115.000,00 kuna.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova je, kao član Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade Republike Hrvatske, i tijekom 2007. godine aktivno sudjelovao, zajedno s policijskim službenicima određenim u policijskim upravama za praćenje i suzbijanje problematike trgovanja ljudima, u svakom pojedinom slučaju identifikacije žrtava trgovanja ljudima te iniciranja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela. Naime, u svim slučajevima identifikacije žrtava trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je odmah angažiralo asistenciju organizacija civilnog društva te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, kako bi se žrtvama osigurala sva potrebna pomoć i zaštita. Stoga su predstavnici organizacija civilnog društva te predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s predstavnikom Ministarstva unutarnjih poslova nadležnim za rješavanje problematike u svezi trgovanja ljudima. Također u svim slučajevima identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je po potrebi osiguralo prevoditelje za govorni jezik žrtve. Osim navedenog, policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova su u više navrata održali radne susrete s predstavnicima Misije IOM-a iz RH, organizacijom „Hrvatski Crveni križ“ te predstavnicima drugih organizacija civilnog društva, a u cilju iniciranja individualiziranih programa pomoći i zaštite identificiranih žrtava trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Za naglasiti je da su tijekom 2007. godine predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova u okviru održanih radnih sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade Republike Hrvatske inicirali i provođenje specifičnih oblika zaštite te pomoći hrvatskim državljanima koji su identificirani kao žrtve trgovanja ljudima (tzv. individualizirani programi podrške prilagođeni posebnim potrebama žrtve).

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu, a koji se odnosi na osiguranje sigurnog povratka žrtava trgovanja ljudima u zemlju porijekla, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom mjeseca ožujka 2007. godine u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi organiziralo siguran povratak za jednu žrtvu trgovanja ljudima u matičnu zemlju. Siguran povratak žrtve trgovanja ljudima u njenu matičnu zemlju proveden je uz pratnju policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova.

Nadalje, Uprava za inspeksijske i upravne poslove Ministarstva unutarnjih poslova je nadležnoj policijskoj upravi, izdala jedan nalog za odobrenje produženja privremenog boravka iz humanitarnih razloga za jednu identificiranu žrtvu trgovanja ljudima, te je u prosincu 2007. godine za istu osobu doneseno rješenje o odobrenju stalnog boravka u Republici Hrvatskoj.

Organizacije civilnog društva:

Sukladno propisanim mjerama iz sustava suzbijanja trgovanja ljudima, organizacije civilnog društva nadležne su i u pružanju neposredne pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima. Sudjelovanjem u radu mobilnih timova, sudjelovale su u pružanju neposredne pomoći prilikom prvobitnog zbrinjavanja novoidentificiranih žrtava trgovanja ljudima.

U službenom skloništu zbrinuta je jedna žrtva trgovanja ljudima u okviru kojeg joj je pružena: psihološka i socijalna podrška, pravna i medicinska pomoć, te ostale kreativne aktivnosti zavisno o interesu i stanju iste. Također je proveden i posebni kompletni program reintegracije.

Udruge su skrbile o sedam žena žrtava trgovanja ženama, 3 člana njihovih obitelji i 2 žene koje su se obratile za pomoć vezano uz probleme povezane s problemom trgovanja ženama. Organizirano je zastupanje triju žrtava na sudu u procesima protiv trgovaca ljudima (dvije žrtve) odnosno svodnika (jedna žrtva). Žrtvama je omogućeno svjedočenje putem video linka što je dovelo do puno kvalitetnijeg iskaza i za vjerovati je da će doprinijeti stvaranju nove, bolje prakse pri sudovima.

U okviru aktivnosti u Mobilnom timu obavljen je inicijalni intervju u svrhu procjene potreba četiri žrtve trgovanja ljudima. Od njih četiri, dvije su prihvatile program podrške i izrađeni su individualni planovi, dok su dvije takvu podršku odbile.

Za vrijeme boravka žrtve u skloništu, osiguran je 24-satni nadzor, vozilo za potrebe prijevoza na medicinski, psihološki i psihijatrijski pregled te prijevoz na sud.

U skrbi Hrvatskog Crvenog križa tijekom 2007. godine bile je ukupno 10 žrtava trgovanja ljudima od čega je 6 žrtava bilo smješteno u prihvatne centre. Za svaku žrtvu napravljena je individualna procjena trenutnog stanja kao i njezinih potreba, te je na temelju toga pružana pomoć i zaštita.

Uz smještaj i prehranu žrtava, najčešći oblici pružene pomoći su liječnički pregledi (ginekološki, psiholog ili psihijatar, stomatolog), psihosocijalna potpora, opskrba odjećom i obućom te raznim higijenskim potrepštinama i drugim potrepštinama za osobnu upotrebu, pravno savjetovanje u suradnji sa pravnicima Hrvatskog pravnog centra, pomoć kod ishođenja osobnih dokumenata, nastavak obrazovanja kao i asistencija prilikom organizacije dobrovoljnog povratka u matičnu zemlju (za žrtve strane državljanke) koja je realizirana putem Međunarodne organizacije za migracije.

Neke od žrtava zbog svojeg stanja zahtijevale su dodatnu skrb kroz intervencije stručnjaka, a najčešće se provodilo pružanje okupacijske terapije.

Vrijeme boravka žrtava u skloništu nije ograničen, a najčešće traje do organiziranog povratka u zemlju podrijetla kod žrtava koji su strani državljanici ili dok se ne ostvare uvjeti za prihvata žrtava hrvatskih državljanica u Republici Hrvatskoj (najčešće povratak u obitelj) odnosno dok sama ne izrazi želju o napuštanju skloništa. Prosječno vrijeme boravka žrtava u skloništu je od dva tjedna pa do mjesec dana uz iznimku dvije žrtve koje su u njemu boravile nekoliko mjeseci. Tijekom 2007. godine najduži boravak žrtve u skloništu bio je 7 mjeseci.

5. PREVENCIJA

Programski ciljevi:

- 1. Identificirati uzroke i posljedice trgovanja ljudima i sustavno ih istražiti.**
- 2. Provesti istraživanje o uzrocima i posljedicama pojave trgovanja ljudima.**
- 3. Stvoriti ekonomske i socijalne uvjete za sprječavanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.**
- 4. Sustavno pratiti potencijalno ugrožene skupine.**
- 5. Informirati društvenu zajednicu i podizati svijest javnosti o pojavi trgovanja ljudima i njenim posljedicama**

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu posebnu je pozornost usmjerio na provedbu brojnih preventivnih aktivnosti sa ciljem uspješnog suzbijanja trgovanja ljudima. Navedene aktivnosti provodila su u okviru svojih nadležnosti resorna tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, međunarodne organizacije.

Ured za ljudska prava:

Ured za ljudska prava, uz provođenje vlastitih kampanja usmjerenih na suzbijanje trgovanja ljudima, posebice djecom, surađivao je sa svim nadležnim tijelima te s organizacijama civilnog društva u provedbi njihovih preventivnih aktivnosti. I tijekom 2007. godine nastavljeno je prikazivanje TV-spota snimljenog u svrhu podizanja javne svijesti o problemu trgovanja djecom te prevencije navedene pojave.

Brojna su sudjelovanja predstavnika Ureda te poglavito nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima u TV i radijskim emisijama na temu suzbijanja trgovanja ljudima. Uspostavljena je dobra suradnja s tiskanim medijima koji su, surađujući sa Uredom objavili brojne članke na navedenu temu.

Europska komisija je 2007. godine po prvi puta proglasila Europski dan suzbijanja trgovanja ljudima koji se obilježava 18. listopada. Ured za ljudska prava je povodom navedenog dana organizirao javno događanje na Cvjetnom trgu u Zagrebu te filmsku večer na temu trgovanja ljudima koja se održala u prostorijama KIC-a 19. listopada. Tijekom navedene manifestacije organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj prezentirale su svoje projekte i aktivnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima. Navedenim događanjima nazočila je i predsjednica Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima – potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske gđa Jadranka Kosor.

Suradnjom organizacija civilnog društva, međunarodnih organizacija te tijela državne vlasti uključenih u sustav suzbijanja trgovanja ljudima izrađen je dokumentarni film „Cijena života“ koji se bavi problematikom trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom, u svrhu seksualnog iskorištavanja. U razdoblju od 01. rujna do 30. studenoga održano je ukupno 54 projekcija filma te ga je vidjelo cca 4000 osoba, uglavnom učenici, studenti, štićenici domova te njihovi profesori, odgajatelji i socijalni radnici.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U cilju podizanja svijesti javnosti o pojavi trgovanja ljudima i njenim posljedicama, Ministarstvo unutarnjih poslova je u kontinuitetu tijekom 2007. godine distribuiralo plakate, letke i brošure o suzbijanju trgovanja ljudima, izloživši ih na vidnim mjestima na svim

graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj, kao i po uredima pojedinih ustrojstvenih jedinica u svim policijskim upravama, posebice onima koji se bave problematikom stranaca, suzbijanjem nezakonitih migracija te organiziranog kriminaliteta. Spomenuti preventivni materijali, izrađeni u okviru nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima, izloženi su na svim cestovnim, zračnim i pomorskim graničnim prijelazima, a namijenjeni su i za distribuciju građanima.

S ciljem kontinuiranog senzibiliziranja javnosti o problematici trgovanja ljudima predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova redovito su se odazvali na sudjelovanje u više organiziranih okruglih stolova, tribina, televizijskih i radio programa u kojima se obrađivala tema o prevenciji kriminaliteta trgovanja ljudima. Posebice je potrebno istaknuti redovito sudjelovanje predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova na brojnim tribinama i raspravama koje su organizirale u okviru nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima organizacije civilnog društva i međunarodne organizacije (mreža „Petra“ u suradnji s „CARE International“, „Hrvatski Crveni Križ“, NVO „Rosa“ iz Zagreba, „SOS telefon-poziv u pomoć“, „Centar za podršku i razvoj civilnog društva – Delfin“, udruga „Brod“ te NVO „Udruga žena Vukovar“).

Nadalje, MUP je u suradnji s predstavnicima Hrvatskog Crvenog križa u Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini s tražiteljima azila obavio 83 individualna i obiteljska razgovora na temu prevencije trgovanja ljudima. Tom prigodom prikazani su namjensko-dokumentarni i igrani filmovi na temu trgovanja ljudima (Lilya Forever, MTV Exit, itd.), te su nakon prikazivanja održane rasprave, a podijeljeni su i informativni materijali u svezi ove problematike s posebnim naglaskom na mogućnosti zaštite.

U svrhu provedbe mjere pod nazivom „Jačanje aktivnosti u području identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima među ilegalnim migrantima“, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom listopada održalo i dva radna susreta s policijskim službenicima u Prihvatnom centru za strance u Ježevu s ciljem senzibilizacije policijskih službenika nadležnih za prihvata i deportaciju. Tom su prilikom u Prihvatnom centru za strance u Ježevu distribuirani i informativni materijali (plakati i letci) namijenjeni potencijalnim žrtvama trgovanja ljudima te su isti istaknuti na vidnim mjestima u Prihvatnom centru.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:

Ministarstvo je u okviru projekta kojeg provodi u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije idejno osmislilo informativne materijale za sva diplomatska i konzularna predstavništva Republike Hrvatske.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti iniciralo je aktivnosti i preventivne programe u okviru obiteljskih centara, a u svrhu provedbe mjera i aktivnosti predviđenih Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu.

Obiteljski centar Primorsko-goranske županije je u suradnji sa Zajednicom društava Crvenog križa Primorsko-goranske županije organizirao tribinu pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima» koja se održala dana 23. studenog 2007. godine u prostorijama Grada Rijeke. Tribina je organizirana za predstavnike odgojno-obrazovnih, zdravstvenih institucija, institucija socijalne skrbi te predstavnike medija, s ciljem informiranja i podizanja javne

svijesti o pojavi trgovanja ljudima i njenim posljedicama. Tiskani su informativni materijali koji su podijeljeni na tribini. Obiteljski centar Koprivničko-križevačke županije organizirao edukaciju stručnih radnika obiteljskog centra o sprječavanju trgovanja ljudima. U okviru edukacije, stručni tim obiteljskog centra detaljnije je upoznat s temom trgovanja ljudima, vrstama iskorištavanja žrtve, načinima kontrole i podacima o zastupljenosti ove vrste kriminaliteta u Koprivničko-križevačkoj županiji i Republici Hrvatskoj. U srednjim školama na području Koprivničko-križevačke županije provedena je edukativno-interaktivna radionica pod nazivom «IZAZOVI NAKON MATURE, ili što učiniti kako ne bismo postali robovi u 21. stoljeću». Obiteljski centar Dubrovačko-neretvanske županije osmislio je informativni materijal pod nazivom «Nije negdje, tu je» koji je uz brošuru «Prekinite lanac trgovanja ljudima», u listopadu 2007. godine distribuiran centrima za socijalnu skrb, policijskoj postaji, sudu, carinskoj službi, osnovnim školama, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje te tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Edukacija sa tribinom na temu suzbijanja trgovanja ljudima organizirana je i u prostorijama Međunarodnog središta Hrvatskih Sveučilišta u Dubrovniku. Edukaciju je organizirao Obiteljski centar Dubrovačko-neretvanske županije u suradnji sa udrugom «Organizacija za integritet i prosperitet» iz Splita. Na edukaciji su prisustvovali djelatnici centara za socijalnu skrb, carinske službe, policijske postaje, Zavoda za zapošljavanje, suda, osnovne škole i obiteljskog centra. Obiteljski centar Virovitičko-podravske županije je održao predavanja i radionice u srednjim školama na području grada Virovitice. Radionicama je obuhvaćeno oko 200 srednjoškolaca završnih razreda Strukovne škole, Tehničke škole i Industrijsko-obrtničke škole. U suradnji s Dječjim vrtićem «Cvrčak» provedene su radionice na temu «Neznanac u vrtiću» u kojima se raspravljalo o pravima djece i situacijama u kojima djeca gube ta prava, te je izveden igrokaz o neznanju koji dolazi po dijete u vrtić. U radionicu je bilo uključeno 6 grupa što obuhvaća oko 140 djece. Obiteljski centar Karlovačke županije je izradio promidžbeni materijal sa osnovnim informacijama o trgovanju ljudima, žrtvama trgovanja ljudima i oblicima iskorištavanja žrtve, koji je podijeljen korisnicima obiteljskog centra te distribuiran osnovnim školama. Nadalje, obiteljski centar je organizirao javnu tribinu u Gimnaziji Karlovac, namijenjenu učenicima, a na temu trgovanja ljudima te nasilja u obitelji. Obiteljski centar Splitsko-dalmatinske županije je u cilju senzibiliziranja mladih o problemu trgovanja ljudima, organizirao radionice i debatanne klubove s mladima tijekom studenog 2007. godine, kroz koje se radilo na aktivnom uključivanju mladih u raspravu o uzrocima i posljedicama trgovanja ljudima i mogućnostima za njihovo sprječavanje. Organizirane su i dvije radionice namijenjene roditeljima srednjoškolaca koji su u svom ponašanju iskazali jedan ili više vidova neprilagođenog ponašanja. Tijekom listopada 2007. godine održana je edukacija stručnih radnika obiteljskog centra, koja je uključivala jednodnevnu radionicu, predavanje i prikazivanje filma koji na cjelovit način obrađuje temu trgovanja ljudima. Kvalitetnu poduku omogućila je županijska koordinatorica za suzbijanje trgovanja ljudima i udruga «Organizacija za prosperitet i integritet» iz Splita. Obiteljski centar Vukovarsko-srijemske županije je idejno osmislio te tiskao plakat i informativni letak na temu «Trgovanje ljudima – Moderno ropstvo 4.000.000 ljudi godišnje postane žrtvom». Distribuirane su i brošure «Prekinite lanac trgovanja ljudima», centru za socijalnu skrb, policijskim postajama i graničnim prijelazima, domovima zdravlja, školama, Klubu mladih «Vox» Vinkovci, te ugostiteljskim objektima. *Obiteljski centar Krapinsko-zagorske županije* također se uključio u aktivnosti vezane uz suzbijanje trgovanja ljudima.

Organizacije civilnog društva:

U sklopu projekta „Mobilizacija zajednice u suzbijanju trgovanja ljudima“ koji u Republici Hrvatskoj provodi međunarodna organizacija Care International u suradnji s

PETRA mrežom snimljen je, promoviran i višekratno prikazivan dokumentarno-namjenski film pod nazivom „Cijena života“. Snimanje filma koji traje 37 minuta tijekom kojih je detaljno analiziran i na prihvatljiv način prezentiran problem trgovanja ljudima financiralo je Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške. Za naglasiti je da film nudi mogućnost korištenja titla na hrvatskom znakovnom jeziku (za osobe oštećena sluha) te na engleskom jeziku.

Organizacije civilnog društva također su sudjelovale u obilježavanju Europskog dana suzbijanja trgovanja ljudima.

Nadalje, upravo u organizaciji udruga obilježen je Međunarodni dan ukidanja ropstva – 02. prosinac. Obilježavanje je provedeno kroz akciju dijeljenja informativnih letaka na 12 graničnih prijelaza u Republici Hrvatskoj.

Od rujna 2007. do ožujka 2008. Udruga žena Brod iz Slavenskog Broda provodi projekt „Jačanje antitrafficking mreža na zapadnom Balkanu“.

U sklopu ovog programa Hrvatski Crveni križ ima obvezu djelovati i na području prevencije i edukacije. Educirani treneri održali su 188 radionica po klubovima mladeži, ljetnim kampovima, osnovnim i srednjim školama te fakultetima pri čemu je 5696 mladih informirano o ovoj problematici.

S ciljem boljeg informiranja i zaštite potencijalno ugroženih skupina, tijekom 2007. godine Hrvatski Crveni križ je razvio niz edukativnih materijala. U tu svrhu tiskano je i distribuirano:

1. letak «Neću biti rob(a)» namijenjen mladim nezaposlenim osobama. Letak je distribuiran po područnim uredima u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje;
2. brošurica «trgovanje ljudima» koja sadrži informacije o upozoravajućim znakovima opasnosti te mjerama zaštite prilikom pronalaska posla i odlaska na put. Također sadrži i brojeve relevantnih organizacija i institucija svih relevantnih organizacija, kako u inozemstvu tako i u RH;
3. priručnik «Neću biti rob(a)» koji je namijenjen predavačima, a sadrži informacije o trgovanju ljudima, mjerama zaštite, upute za provedbu radionica te primjere radionica.
4. set za mlade koji uključuje narukvice, šalice i novčanik za dokumente.

Hrvatski Crveni križ je dobio prava za projekciju filma «Ljilja za uvijek» od distribucijske kuće «Discovery» za potrebe održavanja preventivnih radionica za mlade.

Provođenje ovog programa trebalo bi osigurati bolju pomoć i zaštitu samim žrtvama, ali i bolju edukaciju mladih o ovom problemu. U konačnici to bi trebalo rezultirati manjim brojem domaćih žrtava, prvenstveno mladih koji su pod najvećim rizikom da upadnu u lanac trgovanja ljudima.

6. OBRAZOVANJE

Programski cilj:

- 1. Nastaviti obrazovanje ciljanih skupina o pojavi trgovanja ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini (policijskih djelatnika, carinskih djelatnika, djelatnika sustava socijalne skrbi), prosvjetnih djelatnika, djelatnika u pravosuđu, diplomatskog i konzularnog osoblja, vojnih osoba i policijskih službenika koji se upućuju u međunarodne misije, organizacija civilnog društva, medija, stručnog osoblja koje skrbi o žrtvama trgovanja ljudima i pruža im pomoć i dr.).**

U svrhu ispunjavanja cilja obrazovanja određenih skupina tijekom 2007. godine provedene su brojne aktivnosti, seminari, radionice i predavanja u okviru svih Operativnim planom predviđenih sustava.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu, a koji se odnosi na nastavak obrazovanja ciljanih skupina o trgovanju ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini, Ministarstvo unutarnjih poslova RH realiziralo je tijekom 2007. godine mnogobrojne edukativne sadržaje, tematski usmjerene na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima pri čemu se posebice ističu sljedeći pokazatelji:

Tijekom 2007. godine Ministarstvo unutarnjih poslova RH provelo je edukaciju za ukupno 1254 policijska službenika, i to:

- u organizaciji Policijske akademije provedena je edukacija za 580 policijskih službenika; i to u okviru projekta „ADA“ koji se provodi u suradnji s policijskim stručnjacima iz Republike Austrije, organizirana su 2 seminar na temu „Suzbijanje trgovanja i krijumčarenja ljudi“, a na kojima je sudjelovalo ukupno 40 polaznika; u okviru provedbe Specijalističkog diplomskog studija Visoke policijske škole Policijske akademije, tematska područja u svezi suzbijanja trgovanja ljudima obrađena su kroz nastavni kolegij pod nazivom: „Migracije i kriminalitet“ te kolegij „Metodika istraživanja organiziranog kriminaliteta“ za ukupno 110 studenata. Pritom za naglasiti je kako je tijekom 2007. godine spomenuti nastavni predmet „Migracije i kriminalitet“ uvršten kao novi izborni predmet u nastavne programe Policijske akademije te sadržajno stavlja naglasak na obradu tematskih područja u svezi suzbijanja trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela; u okviru provedbe Tečaja granične policije provedena je edukacija za 320 polaznika; u okviru provedbe Tečaja prometne policije provedena je edukacija za 110 polaznika; u organizaciji Uprave kriminalističke policije te Uprave za granicu Ravnateljstva policije, a u suradnji s drugim nadležnim državnim tijelima, organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama ukupno je provedena edukacija za 674 policijska službenika, pri čemu se posebice ističe realizacija projekta pod nazivom „Obuka policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova RH u području trgovanja ljudima i krijumčarenja migranata“, koji je proveden u suradnji s misijom Međunarodne organizacije za migracije iz RH te Vladom Velike Britanije, a uz dovršenu praktičnu obuku 27 policijskih službenika granične policije tzv. multiplikatora, ovaj projekt rezultirao je provedenom edukacijom većeg broja rukovoditelja granične policije u policijskim upravama.

Nadalje, s ciljem multipliciranja stečenog znanja o suzbijanju trgovanja ljudima, 26 policijskih službenika linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta koji su u policijskim upravama određeni za praćenje problematike trgovanja ljudima, tijekom 2007. godine su u kontinuitetu nastavili s daljnjom provedbom senzibilizacije policijskih službenika u policijskim upravama na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

Kontinuirano poticanje i osnaživanje suradnje između policije i državnog odvjetništva na području suzbijanja trgovanja ljudima predstavlja jednu od prioritarnih mjera zacrtanih Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu. U svrhu njenog ispunjenja je u vremenu od 23. do 25. travnja 2007. godine održan radni susret policijskih službenika linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta i državnih odvjetnika određenih za praćenje problematike trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Ovaj radni susret policijskih službenika i državnih odvjetnika imao je operativni karakter sa svrhom izučavanja najbolje prakse koje doprinose učinkovitijem otkrivanju i procesuiranju inkriminiranih aktivnosti u svezi trgovanja ljudima kao oblika organiziranog kriminaliteta.

S ciljem usavršavanja primjene proaktivnih metoda otkrivanja i procesuiranja kaznenih djela trgovanja ljudima te identifikacije žrtava u okviru twining komponente projekta CARDS 2004 pod nazivom „Borba protiv trgovanja ljudima“, Ministarstvo unutarnjih poslova je u suradnji s policijskim i pravosudnim stručnjacima Republike Austrije i Njemačke tijekom 2007. godine sudjelovalo u provedbi svih zacrtanih aktivnosti u ovom projektu. Za naglasiti je da su austrijski i njemački stručnjaci u razdoblju od svibnja do prosinca 2007. godine izvršili procjenu zatečenog stanja, odnosno utvrđivali u kojoj mjeri su usklađeni hrvatsko zakonodavstvo i praksa sa standardima Europske unije u odnosu na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima. S tim u svezi izrađeno je Izvješće s preporukama. Prigodom boravka srednjoročnog savjetnika za policiju koji je u sklopu provedbe Projekta 90 dana radio s predstavnicima Uprave kriminalističke policije Ministarstva unutarnjih poslova održani su radni susreti ili tzv. pilot vježbe u Policijskoj upravi šibensko-kninskoj (travanj 2007.), Policijskoj upravi splitsko-dalmatinskoj (lipanj 2007.), Policijskoj upravi zagrebačkoj (rujan 2007.), Policijskoj upravi osječko-baranjskoj (studeni 2007.), Policijskoj upravi vukovarsko-srijemskoj (studeni 2007.), te je održano i više radnih susreta s nadležnim rukovoditeljima i policijskim službenicima iz različitih ustrojstvenih jedinica u sjedištu Ministarstva. Cilju navedenih susreta bilo je usavršavanje primjene proaktivnih metoda otkrivanja i procesuiranja kaznenih djela trgovanja ljudima te identifikacije žrtava.

Radi unapređenja sustava nacionalnog referalnog mehanizma suzbijanja trgovanja ljudima, a u cilju osnaživanja mobilnih timova, Ministarstvo unutarnjih poslova je u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi, Državnim odvjetništvom RH, Međunarodnom organizacijom za migracije i organizacijama civilnog društva organiziralo u siječnju 2007. godine u Vodicama zajednički trening pod nazivom „Osnaživanje suradnje policije i državnog odvjetništva s organizacijama civilnog društva na području identifikacije žrtava trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite“, a što je rezultiralo praktičnom osposobljenošću svih članova mobilnih timova zaduženih za pružanje pomoći i zaštite identificiranim žrtvama trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.

Također, u okviru provedbe nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima nastavljeno je tijekom 2007. godine i obrazovanje drugih ciljanih skupina (diplomatsko-konzularno osoblje, djelatnici sustava socijalne skrbi, liječnici, suci, državni odvjetnici, predstavnici organizacija civilnog društva), pri čemu su u svojstvu predavača sudjelovali nadležni policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa:

Ministarstvo je, u suradnji s Agencijom za obrazovanje tijekom travnja 2007. godine organiziralo osam stručnih skupova s namjerom senzibiliziranja, upoznavanja i obrazovanja prosvjetnih djelatnika, odgajatelja, stručnih suradnika, učitelja i ravnatelja u vrtićima, osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima o tematici trgovanja ljudima. Navedenim edukacijama obuhvaćeni su predstavnici svih županija. Skupovima je prisustvovalo 320 sudionika koji su upoznati s problematikom trgovanja ljudima te ulogom odgojno-obrazovnih ustanova u prevenciji ove pojave. Distribuirani su i tiskani odnosno digitalni promo materijali koji će se koristiti u neposrednom radu s djecom.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

Predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi su zajedno s predstavnicima MUP-a, Hrvatskog Crvenog Križa, organizacija civilnog društva i UNHCR-a sudjelovali na seminaru održanom tijekom ožujka 2007. godine u Kutini, a koji je proveden u okviru projekta „PATS“ na temu rizika trgovanja ljudima u kontekstu utvrđivanja postupka azila.

Ministarstvo pravosuđa:

Pravosudna akademija Ministarstva pravosuđa je u suradnji s Veleposlanstvom SAD-a i Uredom za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske organizirala dva seminara na temu „Suzbijanje trgovanja ljudima – praktična iskustva“. Jedan od navedenih seminara održan je u Općinskom sudu u Solinu 07. ožujka 2007., a drugi 09. ožujka u Regionalnom centru Pravosudne akademije u Zagrebu. Na održanim seminarima prisustvovalo je ukupno 38 polaznika (24 suca i 14 državnih odvjetnika). Predavači na seminarima bili su pravni stručnjaci iz Sjedinjenih Američkih Država koji su tom prigodom dali usporedni prikaz zakonodavstva SAD-a i Republike Hrvatske u navedenom području, a posebna pažnja posvećena je istražnim tehnikama i svjedočenju žrtve u sudskom postupku protiv počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:

I tijekom 2007. godine nastavljeno je obrazovanje diplomatskog i konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru redovitih nastavnih programa Diplomatske akademije – jednogodišnjeg i dvomjesečnog diplomatskog tečaja. Nadalje, nastavljeno je i obrazovanje o suzbijanju trgovanja ljudima u okviru programa priprema diplomatskog i konzularnog osoblja prije upućivanja na mandat, posebice u zemlje koje su identificirane kao zemlje podrijetla odnosno odredišta žrtava trgovanja ljudima.

Ministarstvo je organiziralo i pripremu diplomatskog i konzularnog osoblja za edukatore o suzbijanju trgovanja ljudima te je u tu svrhu održan petodnevni seminar u Zagrebu – Hotel „Palace“ od 19. – 23. ožujka 2007. godine, studijski posjet Rumunjskoj i Norveškoj te je u listopadu 2007. godine, od 01. do 02. listopada održan seminar za izradu nacрта Protokola o postupanju diplomatskog i konzularnog osoblja u konkretnim slučajevima trgovanja ljudima te Priručnika za obrazovanje diplomatskog i konzularnog osoblja.

Ured za ljudska prava:

Predstavnici Ureda za ljudska prava na čelu s nacionalnim koordinatorom aktivno su sudjelovali u svim obrazovnim programima svih čimbenika nacionalnog sustava suzbijanja trgovanja ljudima. Predstavnici Ureda sudjelovali su na edukacijskim seminarima neformalne mreže udruga PETRA koji su organizirani s ciljem unaprijeđenja postojećih kapaciteta same Mreže. Nadalje, podržan je rad seminara udruge S.O.S telefon-Poziv u pomoć iz Virovitice na kojem je nacionalni koordinator osobno prezentirao temu suzbijanja trgovanja ljudima.

U svrhu provedbe obrazovanja ciljanih skupina u okviru Natječaja Ureda za ljudska prava za prijavu projekata i programa udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2007. godinu, kao jedan od prioriteta određeni su i projekti obrazovanja ciljanih skupina (policijskih službenika, državnih odvjetnika, sudaca, zdravstvenih i socijalnih djelatnika, vojnih osoba, predstavnika civilnog društva, turističkih djelatnika, diplomatsko-konzularnog osoblja i studenata o suzbijanje trgovanja ljudima.

U okviru natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2007. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske kao jedan od prioriteta natječaja su određeni i projekti obrazovanja ciljanih skupina (policijskih službenika, državnih odvjetnika, sudaca, zdravstvenih i socijalnih djelatnika, vojnih osoba, predstavnika civilnog društva, turističkih djelatnika, diplomatsko-konzularnog osoblja i studenata o trgovanju ljudima. U navedenom prioritetu financirano je ukupno 4 projekta sa sredstvima u visini 130.000,00 kn.

Organizacije civilnog društva:

Udruge članice mreže PETRA provodile su i pojedinačne obrazovne aktivnosti kroz interaktivne radionice u obrazovnim ustanovama, predavanja koja su organizirana u suradnji s udrugama mladih volontera, edukativne radionice za socijalne radnike, u suradnji s obiteljskim centrima.

Nadalje, predstavnici udruga sudjelovali su kao prezenteri i predavači i u seminarima namijenjenim obrazovanju pojedinih ciljanih skupina profesionalaca kao na pr. policijskih službenika, predstavnika socijalne skrbi, zdravstva, obrazovanja, sudstva te predstavnike međunarodnih i lokalnih organizacija civilnog društva.

U svrhu osnaživanja mobilnih timova zaduženih za pružanje pomoći žrtvama trgovanja ljudima, Hrvatski Crveni križ je održao dodatni seminar koji je nastavak dosadašnje edukacije organizirane za mobilne timove. Svrha seminara bila je da sudionici prošire dosadašnje stečeno znanje i razviju vještine neophodne za osiguravanje specifičnih oblika pomoći i zaštite. Seminaru je prisustvovalo 14 članova mobilnih timova zaduženih za pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima.

7. MEĐUNARODNA SURADNJA

Programski cilj:

1. Razvijati sustavnu suradnju Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u aktivnosti vezano uz suzbijanje trgovanja ljudima.

Tijekom 2005. godine međunarodna suradnja u području suzbijanja trgovanja ljudima odvijala se na nekoliko razina obuhvaćajući brojne aktivnosti koje su provodila pojedina tijela čiji su predstavnici članovi Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima ili sam Nacionalni odbor, tajništvo Nacionalnog odbora i nacionalni koordinator.

U okviru međunarodnih aktivnosti provodila se regionalna suradnja u okviru OESS-a i drugih međunarodnih organizacija, bilateralna suradnja s državama regije, suradnja s VE, suradnja s državama članicama i pridruženim članicama Europske unije te s državama kandidatima za članstvo u EU, suradnja s Interpolom i Europolom.

Ured za ljudska prava:

Tijekom 2007. godine započeta je provedba Projekta CARDS 2004 pod nazivom „Borba protiv trgovanja ljudima“. U svrhu promocije predmetnog Projekta izaslanstvo Europske komisije u Republici Hrvatskoj i Ured za ljudska prava javno su ga predstavili. Partneri u provedbi ovog Projekta su Ured za ljudska prava i austrijski Institut za ljudska prava „Ludwig Boltzman“ kao viši partner i njemačka Zaklada za međunarodnu pravnu suradnju kao niži partner. U projekt su uključeni i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi. Glavni cilj ovog Projekta je ojačati hrvatske institucije u suzbijanju trgovanja ljudima te zaštititi žrtve. Trajanje cjelokupnog Projekta je 18 mjeseci.

Ured za ljudska prava sudjelovao je i u organizaciji Regionalne konferencije „Upravljanje prikupljanjem podataka i informacija“ koja je održana u sklopu projekta ICMPD-a (Međunarodnog centra za razvoj migracijske politike) iz Beča, a u okviru programa za jačanje sustava suzbijanja trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi. Konferencija je održana u razdoblju od 18. do 20. lipnja 2007. godine.

Predstavnici Ureda sudjelovali su i na Regionalnom seminaru o suzbijanju trgovanja ljudima koji je održan u okviru predsjedanja Srbije Odborom ministara Vijeća Europe u Beogradu. Za naglasiti je da je održavanje Seminara dio kampanje VE koja je započela tijekom 2006. godine s ciljem senzibiliziranja i informiranja vlada, parlamenata i organizacija civilnog društva o fenomenu trgovanja ljudima te promoviranja Konvencije VE o suzbijanju trgovanja ljudima. Nadalje, pokrivene su i aktivnosti VE u suzbijanju trgovanja ljudima kroz sudjelovanje na Regionalnom seminaru VE „Suzbijanje trgovanja ljudima: mjere u cilju prevencije, zaštite žrtava trgovanja ljudima i progona počinitelja“ koja je održana u Republici Armeniji u rujnu 2007. godine. Nacionalni koordinator je na navedenoj Konferenciji imao izlaganje na temu „Zaštita žrtava trgovanja ljudima“.

Tijekom svibnja 2007. u organizaciji međunarodne organizacije CARE International održana je treća Regionalna konferencija o suzbijanju trgovanja ljudima s ciljem ukazivanja na važnost suradnje između organizacija civilnog društva i državnih tijela u području

suzbijanja trgovanja ljudima. Na Konferenciji su uz nacionalnog koordinatora sudjelovali i predstavnici drugih tijela državne uprave, organizacija civilnog društva i međunarodnih organizacija iz Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Republike Srbije.

Republika Hrvatska sudjeluje u dva nova regionalna projekta ICMPD-a i to: «Program potpore razvoju transnacionalnih referalnih mehanizma za žrtve trgovanja ljudima u jugoistočnoj Europi» i «Upravljanje prikupljanjem podataka i informacija u području suzbijanja trgovanja ljudima». Za naglasiti je da navedene projekte prate i predstavnici zemalja EU.

U listopadu 2007. predstavnici Ureda sudjelovali su na konferenciji OESS-a koja je pod nazivom „Prevenција trgovanja ljudima: Izazovi i rješenja“ održana u Vilniusu, Litva. Na konferenciji su razmijenjena iskustva zemalja sudionica u području prevencije pojave trgovanja ljudima te podizanja javne svijesti u navedenom području.

Ured za ljudska prava nositelj je CARDS projekta 2004. pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima» te sudjeluje u njegovoj provedbi. Ugovor o provedbi Projekta u suradnji s Ludwig Boltzman institutom za ljudska prava iz Austrije koji je putem javnog natječaja izabran kao «Twinning partner» potpisan je tijekom 2006. godine. Svrha je Projekta jačanje kapaciteta nacionalnih tijela uključenih u sustav suzbijanja trgovanja ljudima te što kvalitetnija zaštita žrtava trgovanja ljudima. U sklopu provedbe Projekta u rad tijela koja su zadužena za identifikaciju te pomoć i zaštitu žrtava odnosno za kazneni progon počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima izravno su uključeni «twinning» stručnjaci iz Austrije i Njemačke.

Ured za ljudska prava VRH iskazao je interes za sudjelovanje u projektu UNODC-a pod nazivom „Razmjena i jačanje djelovanja u istraživanju i prekidu aktivnosti trgovanja ljudima na Zapadnom Balkanu“.

Nadalje, predstavnici Ureda sudjelovali su na dvije konferencije o suzbijanju trgovanja ljudima u organizaciji OESS-a: „Uloga nacionalnog izvjestitelja“ koja je održana u Beču u svibnju 2007. i „Pomoć žrtvama trgovanja ljudima: Možemo li biti bolji“ koja je održana u Beču tijekom rujna 2007. godine.

Vezano uz uspostavu nadzornog mehanizma po Konvenciji VE o suzbijanju trgovanja ljudima, predstavnici su tijekom studenoga 2007. sudjelovali na dvodnevnoj Konferenciji u Strasbourgu. Na konferenciji koja je organizirana uoči stupanja na snagu Konvencije raspravljene su prakse drugih dokumenata VE koji imaju predviđene nadzorne mehanizme.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu, a koji se odnosi na razvijanje sustavne suradnje Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u suzbijanje trgovanja ljudima, za istaknuti je da je Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom 2007. godine u kontinuitetu aktivno sudjelovalo u svim regionalnim i međunarodnim inicijativama, kao i u provedbi brojnih aktivnosti međunarodnih tijela i organizacija na području suzbijanja trgovanja ljudima (suradnja u okviru Interpola, Europol, SECI-regionalnog centra iz Bukurešta, suradnja u okviru CEI, Jadransko-jonske inicijative,

kao i suradnja sa međunarodnim organizacijama OESS-om, UNHCR-om IOM-om, ICMPD, UNDP, ICITAP, OCTN i dr.), pri čemu se posebice ističe slijedeće:

Uz već ranije spomenutu suradnju sa SECI-regionalnim centrom u Bukureštu u okviru aktivnosti Radne grupe "MIRAGE", za istaknuti je da je Ministarstvo unutarnjih poslova sudjelovalo tijekom rujna 2007. godine u izradi evaluacijskog Izvešća SECI-regionalnog centra u kojem je dan prikaz stanja, kretanja i procjene rizika opasnosti od trgovanja ljudima za područje Jugoistočne Europe;

Također, u prosincu 2007. godine, na zahtjev INTERPOL-ove Radne skupine za suzbijanje trgovanja ljudima Ministarstvo unutarnjih poslova izradilo je cjeloviti prikaz stanja i kretanja kriminaliteta trgovanja ljudima u RH, te je isti dostavljen na korištenje spomenutoj Radnoj skupini;

U cilju osnaživanja međunarodne suradnje u području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela, nadležni policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su tijekom mjeseca svibnja 2007. godine na radnom susretu održanom u Ateni, Republika Grčka, u okviru provedbe operativnog projekta „ILAEIRA“. Operativni projekt „ILAEIRA“ iniciran je od strane Ministarstva javnog reda Republike Grčke, a proveden je uz potporu Europske Komisije, Europol, Interpola, SECI-regionalnog centra, Eurojusta i Frontexa s ciljem osnaživanja strateške i operativne suradnje policije s drugim nadležnim tijelima, misijama i institucijama, kako na regionalnoj tako i na međunarodnoj razini u području suzbijanja trgovanja ljudima;

Tijekom lipnja 2007. godine, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova aktivno su sudjelovali u provedbi završnog dijela programa u okviru projekta pod nazivom „Uspostavljanje mehanizma dobivanja privremene dozvole boravka za žrtve trgovanja ljudima“, a koji je realiziran u Bruxellesu, Belgija, u organizaciji IOM-a;

Nadalje, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2007. godine aktivno sudjelovalo u provedbi svih zacrtanih aktivnosti u okviru dva nova regionalna projekta ICMPD-a; i to: „Program potpore razvoju transnacionalnih referalnih mehanizma za žrtve trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi“ (sudjelovanje u okviru provedbe radionica održanih tijekom travnja, listopada i studenog 2007. godine u Bugarskoj, Hrvatskoj i BiH) te „Upravljanje prikupljanjem podataka i informacija u području suzbijanja trgovanja ljudima“ (sudjelovanje u okviru provedbe stručnih seminara realiziranih tijekom lipnja i prosinca 2007. godine u Hrvatskoj i Austriji);

Također, tijekom 2007. godine Mreža udruga PETRA u suradnji s međunarodnom organizacijom CARE International te nadležnim tijelima državne uprave realizirala je projekt pod nazivom „Mobiliziranje zajednice u suzbijanju trgovanja ljudima“. U okviru navedenog projekta s ciljem senzibiliziranja šire javnosti o problematici trgovanja ljudima snimljen je i dokumentarni film pod nazivom „Cijena života“. Za istaknuti je da je u okviru provedbe ovog projekta aktivno sudjelovao i veći broj nadležnih policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova RH;

Tijekom srpnja 2007. godine Ministarstvo unutarnjih poslova i misija Međunarodne organizacije za migracije iz RH potpisali su „Memorandum o suglasnosti“ u vezi zajedničkog

djelovanja na području borbe protiv nezakonitih migracija, a što uključuje i područje borbe protiv trgovanja ljudima;

U cilju poticanja i intenziviranja policijske suradnje tijekom srpnja 2007. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo unutarnjih poslova Rumunjske potpisali su Akcijski plan koji sadrži područje suradnje te zajedničkog djelovanja u borbi protiv organiziranog transnacionalnog kriminaliteta, trgovanja ljudi i nezakonitih migracija;

- U okviru međunarodne policijske suradnje tijekom 2007. godine na području suzbijanja trgovanja ljudima posebice se ističe suradnja s policijskim, pravosudnim tijelima te nevladinom organizacijom „FIC“ iz Švicarske, kako u okviru provedbe spomenute operativne akcije „BLOND“, tako i u okviru sudjelovanja predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova u edukativnom programu švicarske policije koji je održan na temu suzbijanja trgovanja ljudima u Luzernu, Švicarska, tijekom listopada 2007. godine;

- U okviru pogranične suradnje tijekom 2007. godine nadležni policijski službenici pojedinih policijskih uprava sudjelovali su na održanim radnim sastancima s policijskim službenicima Mađarske, Slovenije, Srbije, BiH te Crne Gore, a koji su tematski bili usmjereni i na praćenje te analiziranje problematike suzbijanja trgovanja;

- Tijekom 2007. godine na temu suzbijanja trgovanja ljudima u RH, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova RH održali su više radnih sastanaka sa predstavnicima Veleposlanstva SAD-a te s predstavnicima međunarodne organizacije ICITAP.

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu, a koji se odnosi na razvijanje međunarodne suradnje u području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2007. godine u kontinuitetu ostvarivalo međunarodnu policijsku suradnju s INTERPOL-om, posebice u okviru dva operativna projekta kojeg provodi Radna grupa INTERPOL-a za suzbijanje trgovanja ljudima. Tijekom mjeseca svibnja 2007. godine u Generalnom tajništvu INTERPOL-a u Lyonu, Francuska, održan je radni sastanak spomenute Radne skupine na temu promicanja mogućnosti policijske suradnje, podizanja svijesti i razvoja najbolje prakse na području suzbijanja trgovanja ljudima, a u kojem je aktivno sudjelovao i predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske. Također, tijekom 2007. godine intenzivirana je suradnja i s EUROPOL-om te je u mjesecu rujnu 2007. godine predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovao na radnom sastanku koji je održan u Haagu, Nizozemska, u organizaciji Radne skupine EUROPOL-a za suzbijanje trgovanja ljudima;

Nadalje, u cilju učinkovitije razmjene saznanja o kriminalitetu trgovanja ljudima te poticanju i razvijanju regionalne suradnje na području suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2007. godine u kontinuitetu ostvarivalo regionalnu policijsku suradnju putem SECI-regionalnog centra u Bukureštu. S tim u svezi predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova aktivno je sudjelovao na regionalnom radnom susretu policijskih službenika zemalja članica SECI-inicijative, koji je u organizaciji regionalne Radne grupe za suzbijanje trgovanja ljudima pod nazivom „MIRAGE“ održan u Bukureštu tijekom lipnja 2007. godine.

Organizacije civilnog društva:

Neformalna mreža udruga PETRA suorganizator je 3. Regionalne konferencije na temu „Unaprjeđenje odnosa i suradnje nevladinog i vladinog sektora usmjerenih na suzbijanje trgovanja ljudima u regiji. Konferencija je održana na Brijunima od 17. do 20. svibnja 2007. godine.

Osim navedenog, predstavnice pojedinih organizacija članica PETRE sudjelovale su u drugim međunarodnim konferencijama na temu suzbijanja trgovanja ljudima kao na primjer u Izraelu „Slušajte njen glas: Identifikacija i pomoć žrtvama trgovanja ljudima“, zatim u Beogradu na konferenciji pod nazivom „Rad sa žrtvama trgovanja ljudima: standardi pomoći i alternativne mjere“, na konferenciji u Litvi pod nazivom „Jačanje suradnje protiv trgovanja ženama – od nacionalnih prema regionalnim strategijama te u Strasbourgu na Konferenciji o servisima potpore ženama nasilja koja je organizirana u sklopu Kampanje VE za borbu protiv nasilja nad ženama.

8. KOORDINACIJA AKTIVNOSTI

Programski ciljevi:

- 1. Osnažiti koordinaciju aktivnosti svih nadležnih tijela državne uprave, međunarodnih organizacija i organizacija civilnog društva u provođenju aktivnosti suzbijanja trgovanja ljudima.**
- 2. Sustavno pratiti provedbu i učinkovitost operativnih planova suzbijanja trgovanja ljudima.**

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, u kojem je tajništvo Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima nastavio je i tijekom 2007. godine koordinirati aktivnosti svih nadležnih institucija i tijela u području suzbijanja trgovanja ljudima, organizirati sjednice Nacionalnog odbora, sastanke Operativnog tima te koordinirati međunarodnu suradnju.

Kao i prijašnjih godina, tako su i tijekom 2007. redovito održavane sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Na sjednicama Operativnog tima rješavani su aktualni problemi i konkretni slučajevi trgovanja ljudima.

Od 19. do listopada 2007. godine u organizaciji tajništva Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Ureda za ljudska prava organizirana je u Zagrebu radionica na kojoj su članovi Nacionalnog odbora izradili nacrt Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu.

Nadalje, ured je koordinirao sudjelovanje i rad predstavnika resornih tijela u projektu CARDS 2004 „Borba protiv trgovanja ljudima“ te u drugim projektima koje u području suzbijanja trgovanja ljudima provode međunarodne organizacije.

**UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA
SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
U 2007. GODINI**

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
URED ZA LJUDSKA PRAVA VLADE RH	4.428.696,07	SOS telefon 08007799 za Centar za žene «Rosa» i Udruga žena Vukovar - financijska potpora za pomoć i zaštitu žrtve trgovanja ljudima - održavanje radionice za izradu Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima te njegovo prevođenje i publiciranje - provedba projekta CARDS 2004. „Borba protiv trgovanja ljudima“ - Međunarodna suradnja (sudjelovanja na međunarodnim konferencijama i sastancima na temu trgovanja ljudima - administrativno-tehnički poslovi za potrebe Nacionalnog odbora, Operativnog tima i nacionalnog koordinatora
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	4.923.821,00	-rashodi za plaće i naknade ra 27 policijskih službenika (za 12 mjeseci) - telekomunikacijske usluge pri obavljanju službenih zadaća - uredski materijal -službena putovanja - edukacija policijskih službenika (treninzi, seminari, stručni radni sastanci) i edukativni materijali - organizacija sigurnog povratka žrtve trgovanja ljudima
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, PRAVOSUDNA AKADEMIJA	5.332,00	-troškovi edukacijskog seminara «Suzbijanje trgovanja ljudima»
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	21.000,00	-organizacija seminara za obrazovanje diplomatsko konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima međunarodna suradnja (sudjelovanje na konferencijama, seminarima i sastancima na temu suzbijanja trgovanja ljudima
MINISTARSTVO		- troškovi skrbi o žrtvi trgovanja

ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	437.123,90	ljudima - troškovi skloništa - edukacija radnika socijalne skrbi i zdravstvenih djelatnika
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	22.142,84	- izrada i promicanje informativnih materijala o pojavi trgovanja ljudima ugroženim skupinama
U K U P N O	9.838.115,81	

PETRA – MREŽA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA	1.464,159.00	- programi edukacija - programi prevencije - vođenje skloništa - programi reintegracije - priprema, tiskanje i distribucija promotivnih materijala
--	---------------------	---